

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Универзитет и Градска и Универзитетска библиотека „Ладислав Јосип Јосиповић“

HR - 31000 OSIJEK, Europska avenija 24

tel. **385(031)211-218, fax **385(031) 211-218

e-mail: gisko@knjiga.gskos.hr

Osijek, veljače 2001.god.
Broj: 47/2001.

**IZVJEŠĆE O RADU
GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK
za 2000. godinu**

Osijek, veljača 2001.

UVOD. STATUS. RAZVOJ. FINANCIRANJE.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek (GISKO) djeluje kao knjižnica s dvojnom funkcijom:

- središnja sveučilišna/ znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i

- središnja (matična) javna /narodna knjižnica Grada Osijeka, Županije osječko-baranjske s osnovnim ciljem osiguravanja dostupnosti svih vrsta informacija (znanstvenih, obrazovnih, stručnih, kulturnih i dr.) u bilo kojem obliku (tiskana građa: knjige, časopisi, novine i sl., AV građa, elektronski mediji i dr.) najširem krugu stvarnih i potencijalnih korisnika.

Temeljem Rješenja Vijeća za knjižnice Republike Hrvatske Knjižnica je nositelj statusa županijske matične narodne knjižnice za sve narodne i školske knjižnice na području Županije osječko-baranjske i regionalne znanstvene knjižnice za sve fakultetske, specijalne i spomeničke knjižnice na području regije Slavonije i Baranje.

U skladu s navedenim funkcijama i zadacima Knjižnica se razvija kao javna općeznanstvena knjižnica polivalentnih sadržaja.

U odnosu na trenutačno stanje, uvjete djelovanja i mogućnosti, a u skladu s navedenim osnovnim funkcijama i zadacima osnovni pravci razvoja Knjižnice određeni su dvojako:

1. kratkoročno - kontinuitet dvojne djelatnosti/ funkcije Knjižnice kao javne gradske/ narodne knjižnice i sveučilišne/ znanstvene knjižnice, jačanje pojedinih funkcija i stvaranje pretpostavki za razdvajanje;

2. dugoročno - osamostaljivanje i razdvajanje navedenih funkcija do potpunog fizičkog odvajanja na dvije zasebne ustanove/ knjižnice: Gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa na sadašnjoj lokaciji i Sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji Tvrđa.

Zakonom o visokim učilištima (N.N. br. 96/93., članak 154. i N.N. br. 59./96. - pročišćeni tekst, članak 178.) osnivačka i vlasnička prava nad knjižnicom prenesena su na Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku. Navedenim Zakonom Knjižnica je definirana kao ustanova čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni standard sustava visoke naobrazbe na Sveučilištu, a u knjižničkom smislu kao sveučilišna/ znanstvena knjižnica.

Ugovorom o financiranju narodne djelatnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek sklopljenim između Grada Osijeka - Poglavarstva s jedne strane i Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i GISKO s druge strane privremeno je osigurano financiranje ovog dijela ukupne djelatnosti Knjižnice, što je u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama (N.N. br. 105/97.), članak 9¹.

Knjižnica djeluje na matičnoj lokaciji Europske avenije 24 i pet područnih odjela: Donji grad, Industrijska četvrt, Retfala, Josipovac i Jug II.

¹ " Općine i gradovi dužni su osnovati narodnu knjižnicu kao javnu ustanovu, osim u slučaju kada djelatnost narodne knjižnice već ne obavlja koja sveučilišna ili općeznanstvena knjižnica na njihovu području."

OSNOVNI PODACI O KNJIŽNICI

Unutrašnje ustrojstvo:

- Služba nabave
- Odjel obradbe
- Posudbeni odjel za odrasle s općom informativnom službom
- Studijska čitaonica sa zbirkama: BDI, Zavičajna zbirka Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku, Zavičajna zbirka Grada Osijeka, Obvezni primjerak, legati
- Odjel periodike
- Austrijska čitaonica
- Dječji odjel s igraonicom i igrotekom
- Razvojna/ matična služba
- Ured ravnatelja
- Računovodstveno-financijski odjel
- Knjigovežnica
- Zajedničke pomoćne službe

Knjižnica raspolaže s ukupnim knjižnim zbirkama od (stanje 31.12.2000.):

- 336.087 sv. knjiga
- 1.874 naslova periodike
- 1.261 naslov tekuće periodike + 2 naslova periodike na CD-ROMu
- 1.987 primjeraka AV građe
- 809 primjerka CD
- 91 CD-ROM
- 974 igre i igračke
- 32.946 primjeraka ostale građe
- 7.500 sv. nevidljivane građe

Posebne zbirke:

- Zavičajna zbirka Grada Osijeka
- Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija obranjenih na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Zbirka starih i rijetkih knjiga
- Zbirka knjiga s autografima
- legati: Zbirka Dr M.Polaka (religija, društvene znanosti)
Zbirka V. Sonnenfelda (filozofija)
Zbirka V. Hengla
- Austrijska čitaonica

Osnovne usluge korisnicima:

• posudba građe • pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, CARNet/ Internet • referentna služba	• čitaonice • međuknjižnična posudba • fotokopiranje

OSTVARIVANJE PROGRAMA

1. IZGRADNJA ZBIRKI - NABAVA KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE

Knjižni fond prinovljen je uobičajenim vidovima nabave: kupovinom, poklonima, zamjenom, obvezatnim primjerkom Republike Hrvatske. Ukupno je prinovljeno 5.652 naslova građe u 18.277 primjeraka od čega 3.814 naslova knjiga u 9.020 primjeraka, 1.123 naslova periodike u 8.472 primjeraka, 2 naslova periodike na CD-ROMu u 4 primjerka, 161 naslov CD u 161 primjerak, 13 naslova CD-ROM-a u 13 primjeraka, 134 primjeraka zvučnih kaseti, 174 primjeraka video kaseti, 7 izložbenih kataloga, 2 grafičke mape, 16 primjeraka nota i 274 primjerka sitnog tiska.

Struktura prinovljene građe je sljedeća:

1.1. Struktura prinova po vidovima nabave:

	<u>KNJIGE</u>		<u>indeks 99./2000.</u>
- kupovina	947 naslova u	5.630 primjeraka	180
- dar	885 naslova u	1.371 primjerak	35.2
- dar (AČ)	120 naslova u	157 primjerka	109.8
- OP RH	1.862 naslova u	1.862 primjeraka	74.6
UKUPNO	3.814 naslova u	9.020 primjeraka	93.3

	<u>NOVINE</u>		<u>ČASOPISI</u>	
- kupovina	8 nasl. u	512 prim. /	30 nasl. u	546 prim.
- dar	4 nasl. u	488 prim. /	142 nasl. u	552 prim.
- dar (AČ)	2 nasl. u	382 prim. /	22 nasl. u	359 prim.
- OP RH	nasl. u	prim. /	915 nasl. u	5.633 prim.
UKUPNO	14 nasl. u	1.382 prim. /	1.109 nasl. u	7.090 prim.

	<u>periodika CD-ROM</u>		
- kupovina	1 naslov u	2 primjerka	
- dar	1 naslov u	2 primjerka	
UKUPNO	2 naslova u	4 primjerka	

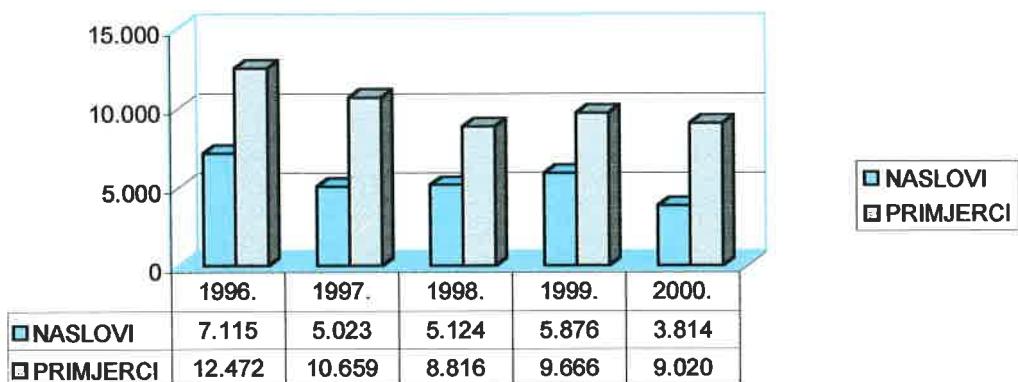
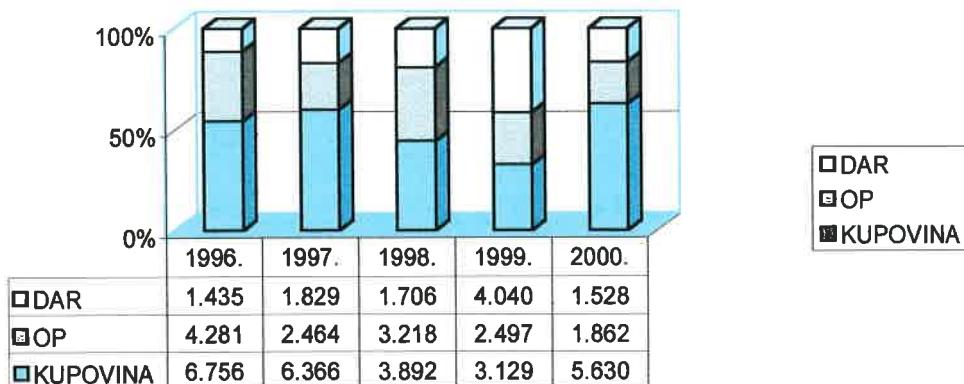
	<u>CD</u>		<u>CD-ROM</u>	
- kupovina	/			
- OP RH	161 nasl. u	161 prim. /	13 nasl. u	13 primj.
- dar	/			
UKUPNO	161 nasl. u	161 primj, /	13 nasl. u	13 primj.

KASETE AUDIO

- kupovina	69 naslov u 137 primj.
- OP RH	134 naslova u 134 primj./
UKUPNO	134 naslova u 134 primj.

VIDEO

37 naslov u 37 primj.
106 naslova u 174 primj.

NABAVA KNJIGA**NABAVA KNJIGA PO VIDOVIMA NABAVE**

U 2000. god. Knjižnica iz vlastitih sredstava nabavlja sljedeće CD-ROM baze od značaja za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu:

- ULRICH'S PLUS

Sredstvima Ministarstva znanosti i tehnologije financirana je nabava sljedećih stručnih časopisa/ CD-ROM baza:

1. LISA : Library and Information Science Abstracts
2. CURRENT CONTENTS: Agriculture, Biology and Environmental Sciences
3. CURRENT CONTENTS: Engineering, Computing and Technology
4. CURRENT CONTENTS: Social and Behavioral Sciences.
5. IFLA Journal
6. Information Technology and Libraries
7. Journal of Librarianship and Information Science
8. Zeitschrift fuer Bibliothekswesen und Bibliographie

1.2. Struktura naslova kupljenih knjiga

- za odrasle:

znanstvena lit.	379 naslova u	1.208 primjeraka
strana beletristica	199 naslova u	1.737 primjeraka
domaća beletristica	98 naslova u	531 primjeraka
UKUPNO	676 naslova u	3.476 primjerka

- za djecu:

znanstvena lit.	79 naslova u	223 primjeraka
beletristica	192 naslova u	1.931 primjerak
UKUPNO	271 naslov u	2.154 primjeraka
SVEUKUPNO	947 naslova u	5.630 primjeraka

1.3. Sredstva za nabavu

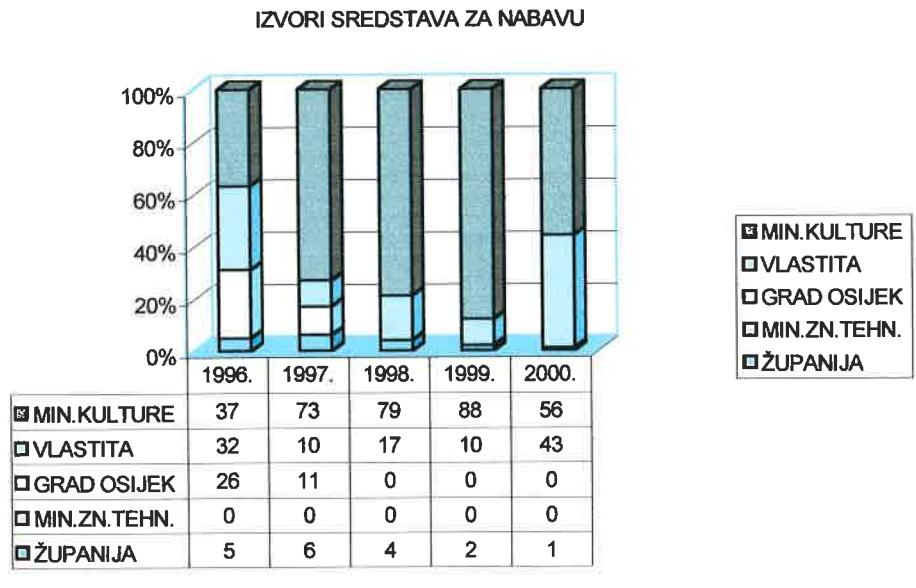
Prihodi:

Rez. namj. sredstva za knjige iz 1999.god.	207.966,66
Ministarstvo kulture RH u 2000.god.	500.000,00
Županija osječko-baranjska	10.000,00
Vlastita sredstva	170.000,00
UKUPNO	887.966,66

Utrošeno:

Knjige	542.888,09
periodika CD-ROM	19.876,04
AV grada	10.408,34
UKUPNO	573.172,47

Ostaje neutrošeno 31.12.2000. **314.794,19**

Prinove knjiga/ korisnici	Kupljene knjige/ korisnici	Sredstva nabavu/korisnici	Postotak povećanja fonda knjiga
1,37 knjige/ 1 korisnik	0,86 knjiga / 1 korisnik	135,5 Kn/ 1 korisnik	2,7%

1.4. Otkup Ministarstva kulture RH:

U 2000. god. Knjižnica je nastavila obavljati poslove vezane uz program otkupa knjiga za narodne knjižnice, koji provodi Ministarstvo kulture, a za potrebe narodnih knjižnica Osječko-baranjske županije (9 knjižnica). Prema ranije dogovorenim kriterijima ukupno je raspoređeno i knjižnicama dostavljeno 6.610 sv. knjiga (732 naslova) od 363 izdavača.

2. OBRADA GRAĐE

Poslovi obrade: tehnička obrada, inventarizacija, katalogizacija i rekatalogizacija, klasifikacija i reklassifikacija, predmetna obrada, održavanje lokalne baze i dr. obavljali su se na nekoliko razina u Odjelu obradbe i Odjelu periodike s uključivanjem stručnih djelatnika drugih odjela.

Izvršena je potpuna tehnička i stručna obrada knjiga prinovljenih kupovinom, darom i obveznim primjerkom, kao i osnovna obrada ostale građe. Nastavilo se s izgradnjom središnje baze podataka (GISKO OPAC) i održavanjem internih kataloga.

Nastavilo se sa stručnom obrad bom periodike (katalogizacija), te AV građe, CD i CD-ROM i ostale građe.

Osim redovnih poslova obradbe vezanih uz prinovljenu građu naročita pažnja je posvećena održavanju lokalne baze (OPAC), ujednačavanju kataloške prakse u Knjižnici, analizi CROLIST programa s ciljem utvrđivanja zahtjeva za izmjenama i dopunama programa, upoznavanju s građom na suvremenim medijima (AV, CD, CD-ROM), kao i obradi građe na stranim jezicima pribavljenim kupnjom ili darom.

Od 1999. god. Knjižnica je aktivno uključena u sustav kooperativne katalogizacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb.

Izvršeni su i poslovi vezani uz otpis knjižne građe (2.160 sv.)

Katalogizirano u bibliografskoj bazi GISKO:

• CIP zapisa	150
• knjiga - domaće i strane	6.136
• nakladničke cjeline	574
• periodika - časopisi	
• neknjižna građa	41
• rekatalogizacija	506
• redakcija kataložnih i bibliog. zapisa	8.920
• preuzimanje zapisa iz baze NSK	230

Klasifikacija:

• CIP zapisa	108
• knjiga - domaće i strane	5.649
• CD	97
• CD-ROM	10
• periodika - časopisi	38

2.1. CIP služba

CIP služba, koja djeluje u sastavu Odjela obradbe uspostavila je suradnju s 55 izdavača s područja Slavonije i Baranje, te za njihove potrebe izradila 108 CIP zapisa.

3. KORISNIČKE SLUŽBE I USLUGE

Korisničke službe Knjižnice ustrojene su na principu funkcionalnog povezivanja i objedinjavanja u skladu s temeljnim funkcijama i zadacima Knjižnice kao sveučilišne/znanstvene i narodne knjižnice.

Studijska čitaonica zajedno s Odjelom periodike i Austrijskom čitaonicom primarno zadovoljava korisničke zahtjeve u sklopu sveučilišne/ zanstvene funkcije, dok Posudbeni odjel za djecu s igraonicom i Posudbeni odjel za odrasle zadovoljavaju temeljne korisničke zahtjeve u sklopu narodne funkcije knjižnice.

Korisničke usluge su u 2000. god. bile mnogobrojne i raznovrsne i obuhvaćale su: posudbu građe, pretraživanje informacija (tekuće i retrospektivno): GISKO OPAC, CD-ROM baze, CARNet/ Internet, usluge referentne službe, usluge čitaonica, međuknjižničnu posudbu, fotokopiranje i dr.

Prepoznavajući veliki značaj CARNet/ Interneta, a u želji da svoje resurse učini dostupnim i korisnicima izvan Knjižnice GISKO je pokrenula izradu vlastite web stranice s raznorodnim sadržajima. Nažalost informatička podrška znatnom je mjerom ograničena nedovoljnim brojem radnih stanica/ PC namijenjenih korisnicima.

3.1. PODACI O KORISNICIMA

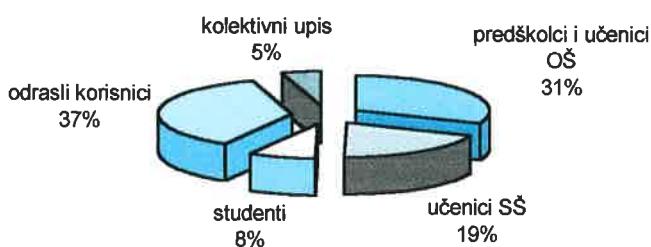
U 2000. godini u Knjižnicu je ukupno bilo upisano **6.551 korisnik** slijedeće strukture:

3.1. individualni upisi:

- predškolska djeca i učenici OŠ	2.042
- učenici srednjih škola	1.255
- studenti	528
- ostali odrasli korisnici	2.425
UKUPNO:	6.250

3.2. kolektivni upisi: **301**

SVEUKUPNO **6.551**

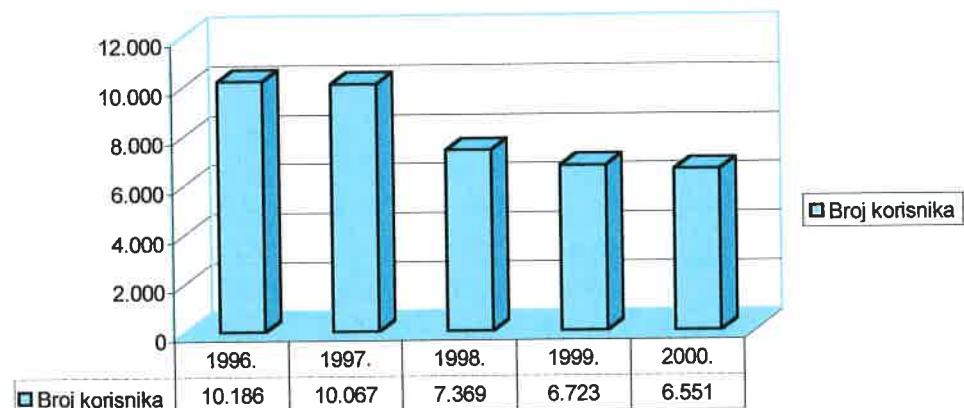
predškolci i učenici OŠ učenici SŠ studenti odrasli korisnici kolektivni upis

Visina upisnine u 2000. godini iznosila je 80,00 Kn za odrasle i 60,00 Kn za djecu. Upisnina vrijedi godinu dana od dana upisa.

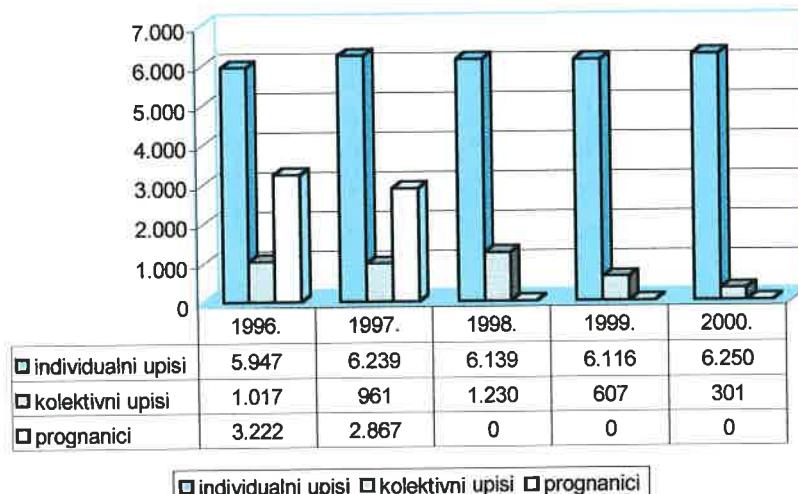
U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zabilježeno je smanjenje broja korisnika za 2,6%. Smanjenje broja korisnika uvjetovano je:

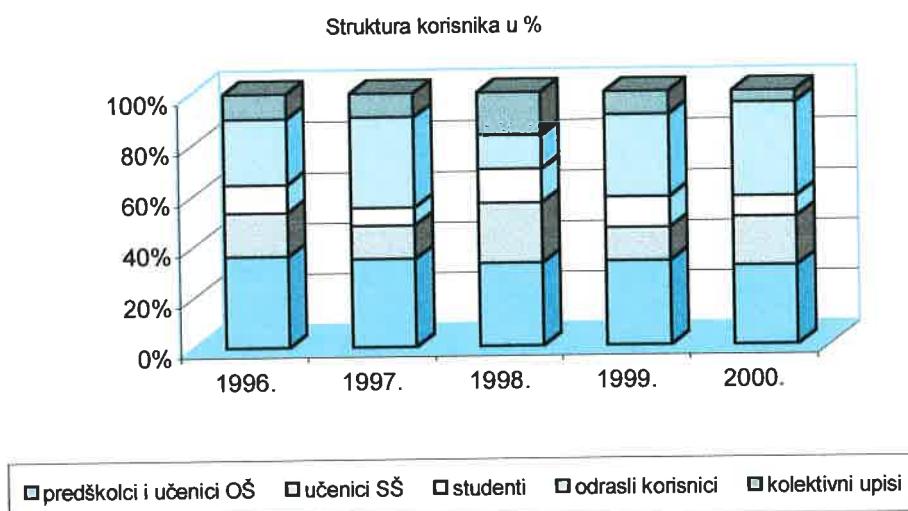
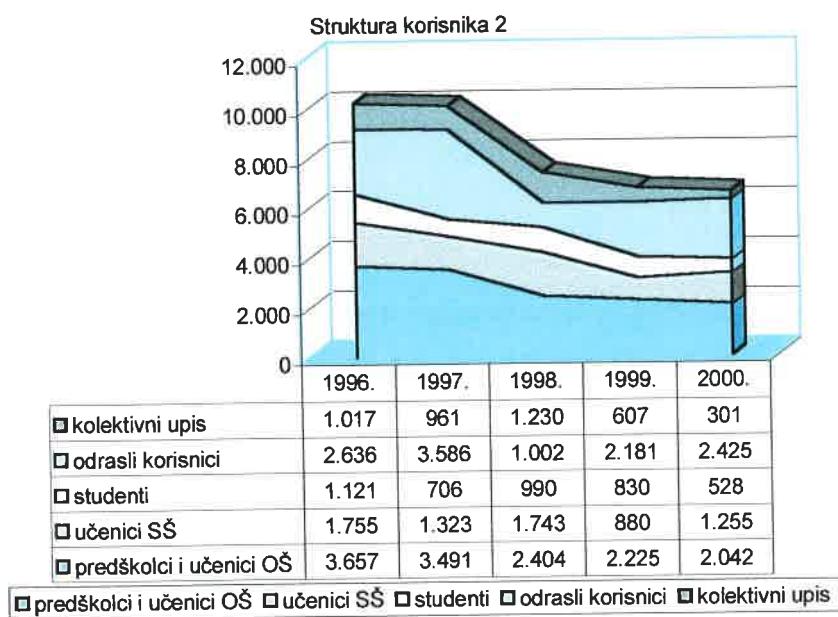
- ekonomskom situacijom (dio potencijalnih korisnika nije u mogućnosti plaćati i relativno skromnu godišnju članarinu);
- nemogućnošću Knjižnice da aktivnijom nabavom odgovori pojačanim zahtjevima svih kategorija korisnika i dr.

Ukupan broj korisnika

Struktura korisnika 1

U strukturi korisnika i nadalje prevladavaju učenici OŠ i SŠ (zajedno 50%), dok naročito ne zadovoljava ukupan broj upisanih studenata (samo 8% ukupno upisanih korisnika, odnosno 5,84% ukupnog broja studenata na Sveučilištu). Najveći dio korisnika koristi Knjižnicu iz edukacijskih potreba (ukupno 58%). Podaci o strukturi korisnika ukazuju na potrebu znatnijeg ulaganja u nabavu građe i razvoju službi i usluga sveučilišnog karaktera, kako udžbenika, skripti i druge građe potrebne studentima za učenje, tako i građe potrebne za znanstveno-istraživački rad na Sveučilištu. U odnosu na narodni karakter djelatnosti Knjižnica pod pritiskom zahtjeva

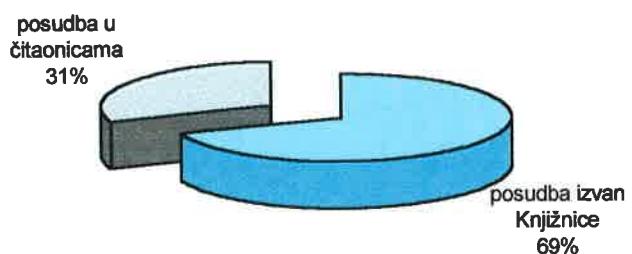
korisnika iz redova učenika OŠ i SŠ i nadalje nije u mogućnosti osigurati potrebnu građu drugim kategorijama korisnika s drugačijim zahtjevima.

3.2. POSUDBA GRAĐE

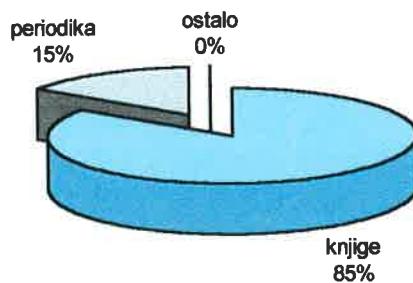
Ukupno je u 2000. god. u Knjižnici posuđeno **250.769** primjerka različite građe. Građa, posuđivana za korištenje izvan Knjižnice i u čitaonicama sljedeće je strukture:

1. <u>izvan Knjižnice:</u>	br.primjeraka indeks 99./2000.		
- knjige	173.703	98	
- igre/igračke	170	50	
2. <u>u čitaonicama:</u>			
- knjige	38.496	99,9	
- časopisi	15.828	160	
- novine (papir)	22.105	129	
- novine (elekt.)	252		
- CD-ROM	15	67	
UKUPNO u čitaonicama	76.696	101	
3. <u>međubibliotečna posudba:</u> UKUPNO	200	208 = index 99/2000.	
SVEUKUPNO (3.1. - 3.3.)			
- iz GJKO drugim knjižnicama	46		
- pozitivno riješeno	38	82,6%	
- negativno riješeno	8	17,4%	
 - iz drugih knjižnica			
- pozitivno riješeno	137	87,5%	
- negativno riješeno	17	12,5%	
- iz Hrvatske	47		
- iz inozemstva	107		
 SVEUKUPNO (3.1. - 3.3.)	250.769	99 = index 99/2000.	

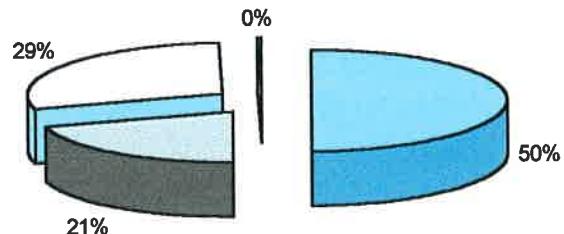
Broj posuđenih knjiga/1 korisnik	% iskorištenosti knjižnog fonda
32,4 knjige/ 1 korisnik	63 %

Posudba izvan Knjižnice i u čitaonicama

posudba izvan Knjižnice posudba u čitaonicama

Struktura posudbe u %

knjige periodika ostalo

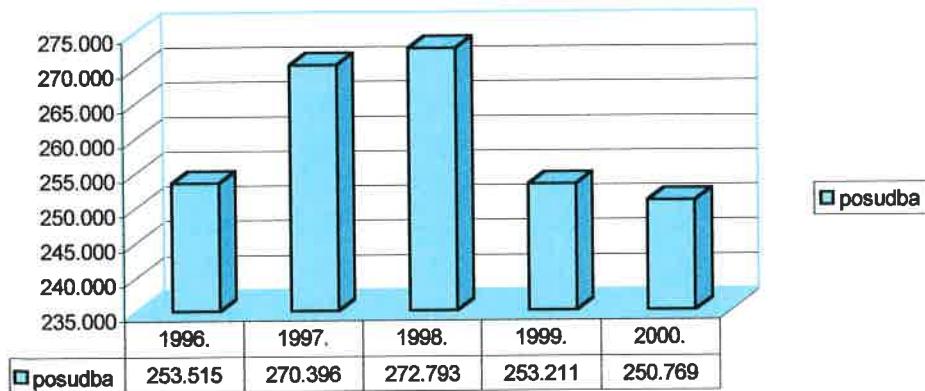
Struktura posudbe u čitaonicama

knjige časopisi novine CD-ROM međuk-pos.

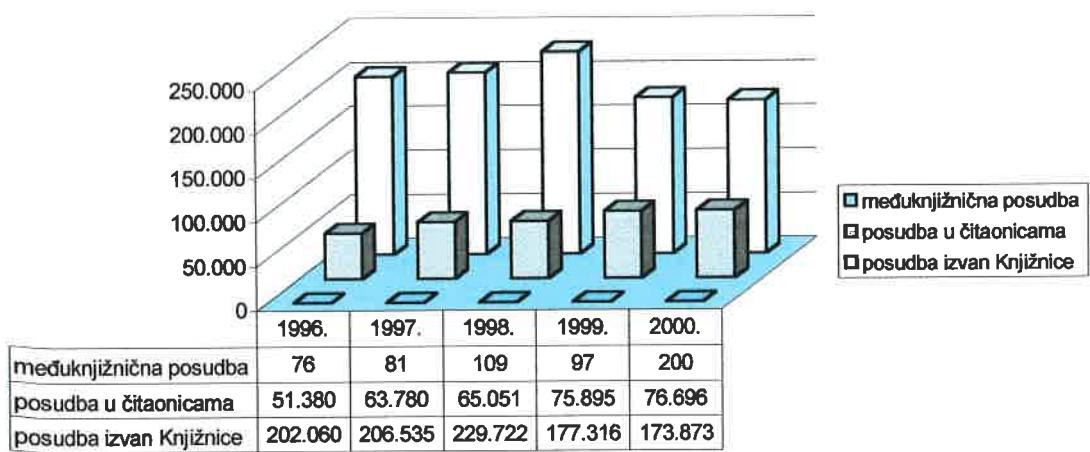
Broj i struktura korisnika u čitaonicama je bio sljedeći:

- djeca predšk.uzrasta i učenici OŠ	6.115
- učenici srednjih škola	4.753
- studenti	5.138
- ostali korisnici	3.054
UKUPNO:	19.060

Posudba 1995.-1999.

Struktura posudbe 1996.-2000.

Međuknjižnična posudba odvijala se na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na nacionalnoj razini Knjižnica je surađivala s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Zagreb i drugim knjižnicama u sklopu hrvatskog knjižničnog sustava. Na međunarodnoj razini suradnja se odvijala s:

- THE BRITISH LIBRARY DOCUMENT SUPPLY CENTRE, Boston Spa, UK
- OESTERREICHISCHE NATIONALBIBLIOTHEK WIEN, Oesterreich

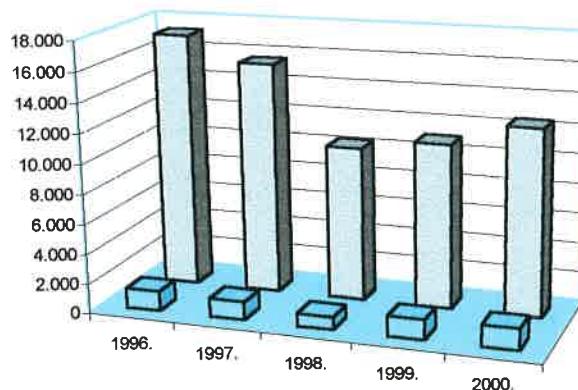
3.3. INFORMATIVNO-REFERALNA DJELATNOST

Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski zahtjevi korisnika su različiti i pokrivaju sva područja interesa kako u odnosu na korisnike iz redova gradske tako i korisnika iz sveučilišne djelatnosti Knjižnice. Analizom informacijskih upita pokazuje se da korisnici od knjižničnog osoblja najčešće traže pomoć u tematskim pretraživanjima, stoga su ona i najviše zastupljena u pregledu informativno-referalnih usluga.

U 2000. godini korisnicima je ukupno pruženo **12.453 stručne (faktografske i bibliografske) informacije** s različitih područja, te priređena literatura za **1.423 stručne teme**.

Većinu informacijskih zahtjeva korisnika Knjižnica je zadovoljavala korištenjem vlastitih zbirk, ali je sve veći udio i informacijskih izvora dostupnih putem Interneta i iz drugih Knjižnica.

Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari informatori specijalizirani za određena stručna područja prirodnih, primijenjenih i društvenih znanosti, umjetnosti, te informatori usmjereni na pedagoško-animatorski rad s djecom.

	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
■ Broj stručnih tema	1.316	1.236	852	1.322	1.423
■ Broj stručnih informacija	17.165	15.520	10.317	11.000	12.453

Knjižnica posjeduje 79 CD-ROM baza podataka, većinom referalnog karaktera. Pretraživanje navedenih baza, kao i vlastite bibliografske baze (OPAC) prema

zahtjevima korisnika vršili su za sada diplomirani knjižničari informatori. Zbog nedostatka sredstava za nabavu nove opreme Knjižnica je u 2000. god. osigurala samo 1 radno mjesto za korisnike.

S ciljem pravodobnog i ažurnog obavještavanja korisnika o prinovljenoj građi, naročito novim naslovima znanstvene i stručne literature posebna je pažnja poklonjena izradi tiskanih kataloga i biltena prinovljenih knjiga s područja znanosti, te su izdani

Katalog knjiga na mađarskom jeziku.

Bilten prinov. knjiga - znanost VII. – XII. 1999. god.

3.4. FOTOKOPIRANJE

Knjižnica pruža usluge fotokopiranja svoje građe prema zahtjevu korisnika. Usluge fotokopiranja vrše se u skladu s propisima o zaštiti autorskih prava. Ukupno je u 2000. napravljeno **52.514** kopija.

4. KULTURNO ANIMATORSKA DJELATNOST

U okviru kulturno animatorske djelatnosti knjižnice ostvarene su: **134** izložbe knjižne i dr. građe, **38** književnih susreta, predstavljanja knjiga i predavanja, **764** susreta s djecom i niz drugih aktivnosti.

Obilježene su sve značajne obljetnice hrvatske i svjetske povijesti, kulture i umjetnosti. Kulturnim programima Knjižnica je nastojala promovirati sve oblike i mogućnosti svoje djelatnosti cjelokupnom građanstvu Osijeka i regije s ciljem aktivnog doprinošenja oživljavanju kulturnih zbivanja i kulturnog života u gradu.

Posebna pozornost posvećena je obilježavanju Dana hrvatske knjige (22.travnja), Dana Grada (2. prosinca), Dana dječje knjige (2. travnja) i Mjeseca knjige 2000.god.

1. Izložbe knjiga i druge građe

Postavljene su ukupno 134 izložbe.

Tematski izložbe su bile vezana uz

- obljetnice rođenja ili smrti istaknutih književnika, umjetnika, znanstvenika i sl.
- prigodne, povodom aktualnih zbivanja

Posebno se ističu velike izložbe:

«Emile Zola – fotograf» - u suradnji s Francuskim kulturnim institutom «Pasija»

«Hrvatska dramska književnost» u povodu 22. travnja: Dana hrvatske knjige
«Schoenberg – Webern – Berg» - U suradnji s Austrijskim kulturnim institutom
«Genetski inženjeri»
«Mali princ» u suradnji s Francuskim kulturnim institutom
«Knjižnice i knjižničari u književnosti»
Strip radionica Osijek - pod vodstvom Branka Baraća
Andrea Peterlik-Huseinović - izložba originalnih ilustracija za djecu
Svetlan Junaković - izložba originalnih ilustracija za djecu
Dubravka Kolanović - izložba originalnih ilustracija za djecu
«Gustav Mahler» - u suradnji s Austrijskim kulturnim institutom

2. Predavanja, okrugli stol

Održano je ukupno 38 predavanje, književnih večeri, predstavljanje knjiga i tribina. Namjena ovih aktivnosti je bila istovjetna kao i kod izložbi, a teme, odnosno predavači, autori, gosti su bili iz različitih oblasti.

U ostvarivanju programa Knjižnica je ostvarila suradnju s nakladničkim kućama, Društvom hrvatskih književnika Ogranak Osijek, Maticom hrvatskom Ogranak Osijek i drugim kulturnim organizacijama i ustanovama.

U suradnji s udrugom «Nova Akropola» održan je ciklus predavanja (7).

3. Dan hrvatske knjige 22. travnja i Mjesec hrvatske knjige 2000.

Knjižnica je posebnim programom obilježila 22. travnja – Dan hrvatske knjige.

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige 2000. od 15. listopada do 15. studenog realiziran je zaseban program s nizom akcija, priredbi, predstavljanja knjiga i autora i dr., te dvije izložbe

4. Treća smotra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Knjižnica je sudjelovala i na Drugoj smotri Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koja se održala 5.-6. svibnja 2000.god. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

5. Pedagoško-animatorski rad s djecom

Pedagoško-animatorski rad s djecom se ispoljavao kroz različite sadržaje: pričanje i crtanje priča, posjeti vrtića i OŠ, satovi lektire, natjecanja u znanju, prikazi knjiga, okrugli stolovi, popularna predavanja i razgovori. Aktivnosti su se održavale u svim dječjim odjelima, kao i u pojedinim osnovnim školama u sklopu suradnje Knjižnice i OŠ općine. Najposjećeniji su bili sljedeći stalni programi: pričaonica, igraonica, lutkarska radionica, kreativna radionica, igraonica u torbi, glazbena radionica i slušaonica, sat lektira (Lektira na drugi način) i dr.

Ukupno je održano **764 susreta**.

Svečano je obilježen i Međunarodni dan dječje knjige 2. travnja (Andersenov rođendan).

6. Dječji tjedan

U sklopu Dječjeg tjedna organizirani su posjeti djece iz vrtića i OŠ, te crtamo i pričamo priču.

7. Prikazi knjiga

U suradnji s Hrvatskim radiom - Studio Osijek priređeno je 35 prikaza knjiga. Ostvarena je i suradnja s Obrazovnim programom HRT, Glasom Slavonije, Slavonskom televizijom.

8. Igraonica

U sklopu igraonice Dječjeg odjela Knjižnice ostvareno je niz kreativnih susreta i programa za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta: - kreativne radionice; multimedijijske radionice, LEGO radionice, likovne radionice, vrijeme za bajku, igraonica u torbi, vesela subota, prigodni programi (Valentinovo, maskenbal, Uskrs, Sv. Nikola, Božić, Nova Godina i dr.)

9. Susreti ugode

U prostorijama Područnog odjela Industrijska četvrt i ove godine su se nastavili izuzetno uspješni Susreti ugode.

5. EDUKATIVNA DJELATNOST

5.1. Edukacija korisnika

U skopu programa edukacije korisnika izvršena je edukacija 1 skupine studenata knjižničarstva, te više skupina učenika, studenata i zainteresiranih korisnika.

5.2. Interna edukacija djelatnika Knjižnice i edukacija djelatnika iz drugih knjižnica

Samostalno i u suradnji s društvom knjižničara Slavonije i Baranje organizirano je i održano više stručnih predavanja, radionica i sastanaka s ciljem stručnog usavršavanja djelatnika.

Nastavljeno je s edukacijom i osposobljavanjem novoprimaljenih knjižničnih djelatnika iz Knjižnice, ali i drugih s područja regije.

Edukaciju su provodili voditelji pojedinih odjela i službi Knjižnice.

Za školske knjižničare OŠ iz Osijeka organizirano je 7 Informativnih utoraka, čiji je sadržaj rada predstavljalo sve ono što doprinosi dobroj suradnji između Knjižnice i školskih knjižnica.

Za školske knjižničare srednjih škola organizirano je 7 Informativnih srijeda.

Organizirana su i 2 stručna aktiva za školske knjižnične djelatnike.

5.3. Stručno vođenje po knjižnici

Organizirano je stručno vodstvo po Knjižnici za veće skupine učenika, studenata, stručnih djelatnika iz drugih knjižnica, zainteresiranih građana.

6. ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

U okviru zaštite knjižnične građe pretežito su se, uslijed nedostatka sredstava za ovu namjenu, obavljali poslovi kurativne zaštite: uveza i popravka građe. Prioritet u zaštiti imala je građa OP, naročito periodika odnosno novine, te građa Studijske čitaonice, ali je u skladu s mogućnostima zaštićivana i uvezivana i druga građa. Knjižnica ni u ovoj godini nije bila u mogućnosti nabaviti stroj za umatanje građe samoljepljivim folijama, te je izostao ovaj važan oblik preventivne zaštite.

Ukupno je uvezano:
Ukupno popravljeno:

470 sv. novina i druge građe
270 sv. knjiga

6.1. Otpis knjižne građe

Ukupno je otpisano 3.584 sv. knjiga (1,06 % ukupnog fonda knjiga) po sva tri osnova (dotrajalosti, zastarjelosti zaduženja i izgubljenosti) u ukupnoj vrijednosti od 83.435 Kn.

7. INFORMATIZACIJA

U sklopu višegodišnjeg programa informatizacije Knjižnice nastavljene su aktivnosti na potpunoj primjeni CROLIST programa u knjižničnom poslovanju. Osigurana je WWW dostupnost vlastite OPAC baze na Internetu (privremena adresa: <http://161.53.208.100> i <http://knjiga.gskos.hr>), kao i direktna veza s bazom NSK Zagreb (program kooperativne katalogizacije). Izvršene su i pripreme za početak rada i na drugim modulima CROLISTA (posudba, nabava, kontinuacija periodike).

U odnosu na postojeću opremu izvršena je djelomična zamjena dijela zastarjelih radnih stanica i nabava novih u skladu sa zahtjevima Aladin CROLIST programa, te završeni svi poslovi na preinstalaciji novog CROLIST servera i starog CARNet servara.

Zaposlen je jedan novi djelatnik – pripravnih na mjestu sistem inženjera.

8. RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA

U sklopu godišnjeg programa Regionalne matične službe za potrebe knjižnica Osječko-baranjske županije realizirani su sljedeći sadržaji:

- prikupljanje podataka i analiza stanja u knjižnicama Osječko-baranjske županije i slavonsko-baranjske regije;
- u sklopu natječaja Ministarstva za kulturu izrađeni su prijedlozi za financiranje nabave knjiga i opreme u narodnim knjižnicama Osječko-baranjske županije;
- nastavljeno je s pružanjem stručne savjetodavne pomoći svim vrstama knjižnica, naročito u svezi kompjutorizacije knjižnica, opremanja i funkcionalnog uređenja, organizacije djelovanja;
- obavljeni su i drugi poslovi i zadaci iz nadležnosti matičnih službi u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o radu matične službe.

Djelatnik Službe je bio član Povjerenstva za otkup knjiga Ministarstva kulture.

Djelatnost Razvojne matične službe cijelovito je prikazana u zasebnom izvještaju izrađenom za potrebe Ministarstva kulture.

9. DJELATNOST ZA POTREBE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Programi za potrebe pripadnika mađarske, austrijske i njemačke nacionalne manjine provode se u Posudbenom odjelu za djecu i odrasle Retfala i Austrijskoj čitaonici.

9.1. Austrijska čitaonica

Austrijska čitaonica je zasebna jedinica u sklopu Studijske čitaonice GISO namijenjena pripadnicima austrijske i njemačke narodnosne skupine, studentima i profesorima germanistike, te drugim građanima Grada Osijeka. U 2000. god. poklonima Ministarstva inozemnih poslova Republike Austrije AČ je povećala svoje zbirke za 157 sv. knjiga (120 naslov) i 359 primjeraka periodike. Čitaonicu je koristilo 69 korisnika većinom učenika i studenata.

U sklopu čitaonice odvijala se bogata kulturno-animatorska djelatnost. Održano je 5 književnih večeri, 22 videoprojekcije, te priređeno 6 izložbi.

Ostvarena je suradnja s Austrijskim kulturnim institutom u Zagrebu, Goethe instituom u Zagrebu, Ministarstvom inozemnih poslova Republike Austrije, Hrvatsko-austrijskim i Njemačko hrvatskim društvom u Osijeku.

9.2. Mađarska narodnost.

Djelatnost za potrebe pripadnika mađarske narodnosti organizirana je u sklopu dvojezičnog Posudbenog odjela za djecu i odrasle Retfala. Odjel raspolaže s oko 3.200 sv. knjiga na mađarskom jeziku.

U 2000. god. težište je stavljen na stručnu obradu ove građe, te je izrađen Katalog knjiga na mađarskom jeziku.

Osim stalnih kontakata sa Savezom mađara, obnovljeni su i kontakti sa Županijskom knjižnicom u Pečuhu. Djelatnici Knjižnice sudjelovali su u radu stručnog skupa posvećenom problematici knjižnične djelatnosti za potrebe manjinskih zajednica koji je održan u Pečuhu, Republika Mađarska.

10. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Stručno usavršavanje se odvijalo u vidu praćenja stručne literature, sudjelovanje na seminarima, savjetovanjima i sličnim stručnim skupovima.

Dio stručnih djelatnika je bio aktivan u radu Društva knjižničara Slavonije i Baranje, Hrvatskom knjižničarskom društvu i dr.

11. OSTALI POSLOVI

Djelatnost Knjižnice uključuje i obavljanje pravnih, finansijsko-računovodstvenih i administrativno-tehničkih poslova, te poslove rukovođenja i razvoja Knjižnice.

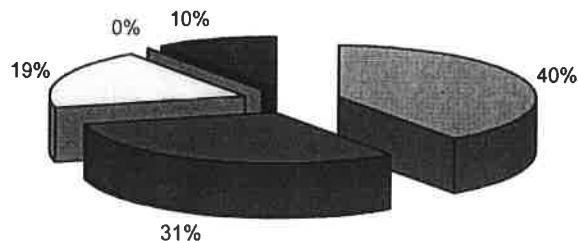
Svi tekući poslovi su vođeni ažurno, te u skladu sa zakonom i drugim propisima, pri čemu je ostvarena uspješna suradnja s nadležnim ustanovama i službama od općine do Republike.

Usporedno s ovim poslovima vršeno je po odjelima planiranje rada, izrađivanje izvještaji o radu, vršena kontrola, te koordinacija izvršavanja poslova i zadataka u stručnom i upravno-organizacijskom smislu.

12. PROBLEMI DJELOVANJA GRADSKE I SVEUČILIČNE KNJIŽNICE U 2000. GOD.

1. Financiranje.

Prihodi u 2000.

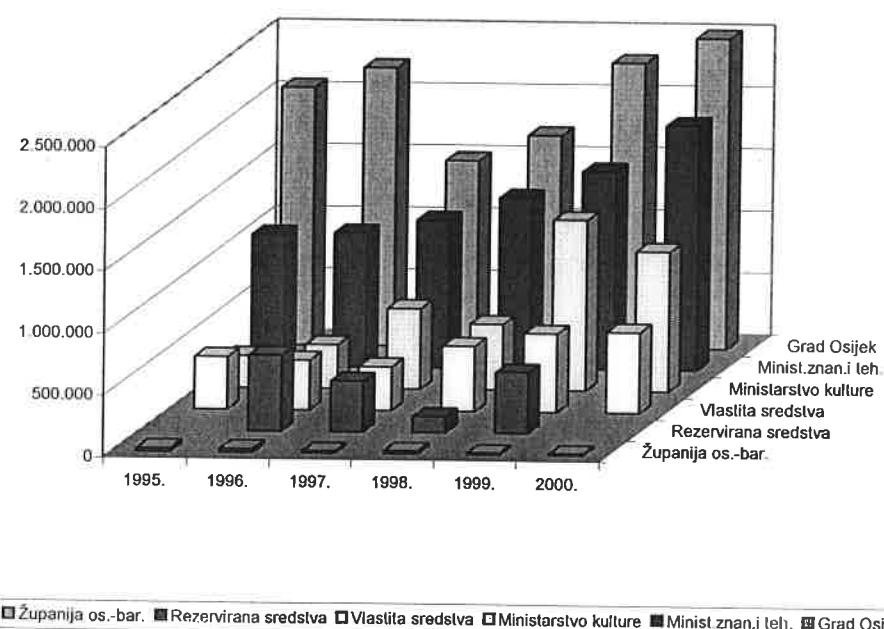

■ Grad Osijek ■ Min.znanosti i teh. □ Min. Kultura □ Županija s. l b. ■ Vlastiti prihodi

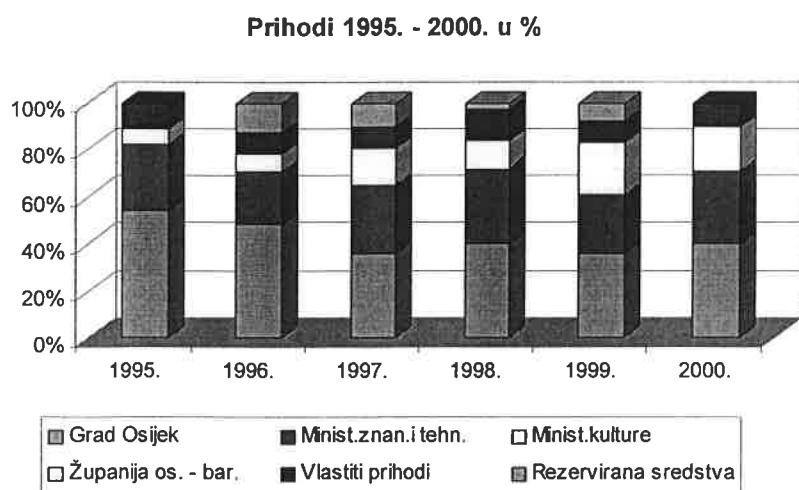
Tablični prikaz prihoda od 1996 do 2000. godine

Godina	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
Grad Osijek	2.238.183	1.496.895	1.705.467	2.293.347	2.497.735
M. znanosti	1.079.946	1.189.678	1.374.812	1.594.618	1.967.837
M. kulture	349.473	649.225	528.936	1.374.886	1.127.638
Županija osječko-bar.	30.000	15.000	20.000	10.000	10.000
Vlastiti prihodi	397.984	350.365	522.448	630.415	647.056
Rezervirana sredstva	609.902	407.957	128.159	488.742	-
Ukupni pr.	4.705.488	3.701.163	4.151.663	6.392.008	6.250.266

Prihodi 1995. - 2000.

Godina	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
Grad Osijek	54	48	36	40	35	40
M. znanosti	28	23	29	32	25	31
M. kulture	7	7	16	12	22	19
Županija osječko-bar.	1	1				
Vlastiti prihodi	10	8	9	13	10	10
Rezervirana sredstva		13	10	3	8	
Ukupni pr.	100	100	100	100	100	100

2. Prostor.

Nedostatak prostora za formiranje i razvoj kako sveučilišnih tako i gradskih funkcija jedan je od osnovnih problema Knjižnice.

Naročito je akutan problem nedostatka prostora za potrebe sveučilišne djelatnosti. U razdoblju od osnivanja Sveučilišta 1975.god. do danas nije osiguran nikakav dodatni prostor za izgradnju i razvoj ovog dijela djelatnosti Knjižnice, već se sveučilišni karakter razvijao u skromnim uvjetima zajedničkih prostora gradske i sveučilišne djelatnosti.

U odnosu na temeljne, inicijalne prostorne potrebe sveučilišne funkcije potrebno je prvenstveno osigurati:

1. prostor za razvoj temeljnih sveučilišnih funkcija u sklopu tzv. Studijske čitaonice i
2. prostor za zatvoreno spremište (zatvoreni fond Knjižnice sveučilišnog karaktera, fond OP RH, te depozitno spremište ostalih fakultetskih knjižnica).

U odnosu na prostorne zahtjeve gradske djelatnosti uočavaju se sljedeći problemi:

1. nedostatak prostora za razvoj svih sadržaja Dječjeg odjela na matičnoj lokaciji, kao i pojedinih sadržaja vezanih uz rad s odraslim korisnicima (višenamjenska dvorana za kulturno-promotivne i dr. sadržaje);
2. problematika prostora vanjskih odjela: Donji grad (smještaj u privremenom prostoru); Industrijska četvrt (smještaj u prostoru u vlasništvu Stambene zadruge "Slavonija"), Retfala, JUG II i Josipovac (smještaj u prostorima MO).
3. osiguravanje prostora za otvaranje i uređenje novih izdvojenih odjela (Naselje Petrove gore, Višnjevac, Sjenjak i dr.).

13. NOSITELJI PROGRAMA I FINANCIRANJE

Program je ostvarivalo 45 djelatnika sljedeće strukture: diplomirani knjižničari 15 (VSS), knjižničari 5(VŠS), pomoći knjižničari 12 (SSS), bibliotečni manipulant 2 (NSS), ravnatelj 1 (VSS), rukovoditelj računovodstveno-finansijskih poslova 1 (VSS), računovodstveno-administrativni radnici 2 (SSS), tajnik 1(VSS), knjigoveža 1 (KV), te pomoćno osoblje 5.

Detaljni finansijski pokazatelji prilog su ovom izvješću.

Izvještaj o radu priredio:

RAVNATELJ
Dragutin Katalenac, prof.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Џејхима Ракића 8, Европска аvenija 24

Osijek, Европска аvenija 24

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2000. GODINU

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek djeluje kao knjižnica s dvojnom funkcijom, kao središnja javna narodna knjižnica grada Osijeka i Osječko-baranjske županije i sveučilišna znanstvena knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te se i financira iz više izvora: iz Proračuna grada Osijeka; iz Državnog proračuna putem Ministarstva znanosti i tehnologije RH, Ministarstva kulture RH iz Proračuna Županije osječko baranjske te iz vlastitih prihoda.

Knjižnica je za 2000. godinu dostavila Program rada s Financijskim planom svim institucijama koje financiraju redovnu i programsku djelatnost (investicije, nabava knjižne građe, materijalni troškovi, plaće i dr.). Budući su prihodi, a time i izdaci, planirani u mnogo većim iznosima od ostvarenih tj. doznačenih sredstava, izradili smo Rebalans plana, koji je usvojen na sjednici Upravnog vijeća Knjižnice 28. prosinca 2000. godine. Rebalans je izrađen na osnovi doznačenih i utrošenih sredstava do kraja studenog i očekivanih sredstava do kraja 2000. godine te su odstupanja planiranih i ostvarenih prihoda mala.

U tablici 1. dajemo pregled planiranih i ostvarenih prihoda prema izvorima i njihovo trošenje.

Usporedjujući ostvarene tj. doznačene prihode u 2000. godini s ostvarenim u prethodnoj 1999. godini uočava se blago povećanje prihoda od 9%.

Veće odstupanje je kod prihoda Ministarstva znanosti i tehnologije RH koje je prihvatiло prijedlog Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku o većoj mjesečnoj dotaciji za 2000. za materijalne troškove te je 29.12. 2000. godine doznačilo sve zaostale uvećane mjesečne dotacije.

Prema rebalansu Proračuna Grada Osijeka za 2000. godine Knjižnici je odobreno 2.500.000,00 kuna što je i doznačeno.

Ministarstvo kulture je doznačilo, krajem godine, 300.000,00 kn za uređenje zgrade Knjižnice u Dalju koja je u osnivanju. Sredstva nisu utrošena jer je u tijeku izvođenje građevinskih radova i izrada knjižnične opreme te ćemo nastali višak namjenski utrošiti u 2001. godini za plaćanje istih troškova.

U 2000. godini javili smo se na natječaj Otvorenog društva Zagreb koje je odobrilo i doniralo sredstva za opremanje Odjela Knjižnice u Donjem gradu za potrebe hendikepiranih osoba na području grada Osijeka. Sredstva će biti utrošena namjenski u 2001. godini, kada se izvrše građevinski radovi na uređenju tog Odjela Knjižnice.

Prihodi su u 2000. godini namjenski trošena u okviru finansijskog plana . Do većeg odstupanja od plana došlo je jer je veći dio sredstava doznačen tek u prosincu, te ih nismo mogli utrošiti za namjene za koje su doznačene i planirane.

Zbog smanjenih i neredovitih prihoda u 2000. godine, trošeno je samo za osnovne funkcije, a kako su povećana sredstva počela pristizati tek u prosincu iste nismo imali kada utrošiti za tekuće i investiciono održavanje te nabavku knjižne građe.

Budući smo od Ministarstva znanosti po prvi puta, nakon niza godina, dobili dovoljna sredstva za pokriće materijalnih troškova. vlastita sredstva utrošili smo za nabavku opreme i knjižne građe, a neutrošena vlastita sredstva utrošit ćemo u 2001. za kupovinu dostavnog vozila i za investiciono održavanje zgrade Knjižnice.

Unatoč uobičajenim finansijskim problemima koje smo imali tijekom ratnih i poratnih godina, u 2000. godini smo sredstva dobivali redovitije i u većim iznosima, što je iz tablice vidljivo, te smo za nabavku knjižne građe, u odnosu na prethodnu godinu, potrošili znatno više.

Višak prihoda, tj. namjenski doznačena a neutrošena sredstva ćemo u 2001. utrošiti za namjene za koje su doznačene, tj. planirane: nabavku opreme za Ogranak Knjižnice u Donjem gradu, za uređenje Knjižnice u Dalju, za nabavku knjižne građe, na nabavku dostavnog vozila te za investiciono održavanje.

U tablici 2 je dan pregleda prihoda od 1995. godine do 2000. godine iz koje vidimo blagi porast prihoda, kako sredstava Grada Osijeka, sredstava Državnog proračuna, tako i vlastitih sredstava.

Osijek, veljača 2001.

Privitak:
Tablica 1.
Tablica 2.i3.

RAVNATELJ
Dragutin Katalenac, prof.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA

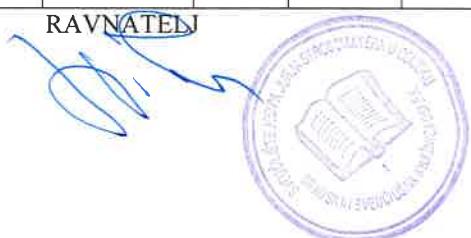
PREGLED PRIHODA I IZDATAKA ZA 1. SIJEĆNJA DO 1. PROSINCA 2000. GODINE

Tablica 1.

R. br.	Naziv	Plaće	Naknade zaposl.	Materijal ni izdaci	Oprema i sitni inventar	Invest. održav. Dalj	Knjižna građa	Ukupno ostvareno 2000.	Planirano u 2000 Rebalans	Ukupno ostvareno 1999.	INDE X 8/9	INDEX 8/10	Udio u 2000	
I	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	
PRIHODI														
1.	Grad Osijek (34)	2.062.112	158.374	277.249	-	--	-	2. 497.735	2.500.000	2.293.347	100	109	40	
2.	Minist. znanosti (10)	1.489.284	77.654	351.531	-	49.368	-	1.967.837	1.691.419	1.594.618	116	123	31	
3.	Minist kulture (2)	146.733	3.520	87.385	90.000	300.000	500.000	1.127.638	1.114.325	1.374.886	101	82	19	
4.	Ž.osječkobaranjska						10.000	10.000	10.000	10.000	100	100	-	
5.	Vlastiti prihodi				382.040	102.464	162.552	647.056	700.000	630.415	92	103	10	
6.	Namjenska rezerv.sr.							-	236.893	488.742	-	-	-	
I	PRIHODI	3.698.129	239.548	716.165	472.040	451.832	672.552	6.250.266	6. 252.637	6.392.008	100	98	100	
IZDACI														
1.	Bruto plaća i	3.698.129						3.698.129	3.743.928	3.498.190	99	106	67	
2.	Naknade zaposl.		239.548					239.548	222.160	145.506	108	164	4	
3.	Materijalni izdaci			716.165				716.165	912.840	731.908	78	98	13	
4.	Oprema i inves.odr				294.692			294.692	388.913	1.405.333	76	21	5	
5.	Knjižnična građa						565.725	565.725	684.796	373.077	83	152	10	
II	IZDACI	3.698.129	239.548	716.165	294.692		-	565.724	5.514.259	5.952.637	6.154.014	93	90	100
Višak prihoda –namjenski doznačena a neutrošena sredstva:				-	177.348	451.832	106.827	736.007	300.000	237.994				
- Za uređenje knjižnice u Dalju							300.000		300.000					
- Neutrošena sredstva Otvorenog d.ruštva					77.348				77.348					
- Za knjižnu građu							106.827	106.827						
- Za invest.održ.						151.832			151.832					
- Za dostavno vozilo					100.000				100.000					

Osijek, veljača 2001.

RAVNATELJ

Pregled prihoda od 1995 do 2000. godine

Godina	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	Tablica 2 2000.
Grad Osijek	2.072.275	2.238.183	1.496.895	1.705.467	2.293.347	2.497.735
M. znanosti	1.062.890	1.079.946	1.189.678	1.374.812	1.594.618	1.967.837
M. kulture	257.520	349.473	649.225	528.936	1.374.886	1.127.638
Županija osječkobar.	30.000	30.000	15.000	20.000	10.000	10.000
Vlastiti prihodi	420.640	397.984	350.365	522.448	630.415	647.056
Višak prihoda		609.902	407.957	128.159	488.742	-
Ukupni pr.	3.843.325	4.705.488	3.701.163	4.151.663	6.392.008	6.250.266

Tablica 2

Pregled prihoda od 1995.-2000. u %

Godina	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	Tablica 3 2000.
Grad Osijek	54	48	36	40	36	40
M. znanosti	28	23	29	32	25	31
M. kulture	7	7	16	12	22	19
Županija osječkobar.	1	1				
Vlastiti prihodi	10	8	9	13	9	10
Višak prihoda		13	10	3	8	10
Ukupni prihodi.	100	100	100	100	100	100

Tablica 3